

Originaali tiitel:
Catherine Ryan Hyde
Dreaming of Flight
2022

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

See teos on väljamõeldis. Kõik nimed, tegelaskujud, organisatsioonid, paigad, sündmused ja juhtumid on autori kujutlusvõime vili või on neid kasutatud ilukirjanduslikus võtmes. Igasugune sarnasus tegelike isikute, olgu elavate või surnute, ja sündmustega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Hana Arras
Toimetanud Jana Kuremägi
Korrektoori lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Shasti O'Leary-Soudant

Text copyright © 2022 by Catherine Ryan Hyde, Trustee, or Successor Trustee, of the Catherine Ryan Hyde Revocable Trust created under that certain declaration dated September 27, 1999. All rights reserved.
This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2023.

E05426323
ISBN 978-9949-87-080-6

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

ESIMENE OSA

Hiliskevad, varasuvi

Esimene peatükk

Nagu hiir

Stewie

Stewie ringitas õlgu ja sikutas särgikraed higisest kaelast eemale. Teda häiris, et see sinna kleepus.

Ta polnud kunagi varem viimase majani läinud, sest selleks puudus vajadus. Ta ei pidanud nii kaugele kõndima, kuna oli kärutäie mune alati enne maha müünud.

Ees ootas tubli veerand miili kõmpimist mööda järvekallast – aren-
damata ala, kus polnud elamuid. Kell oli juba kuus läbi, kuid tänavu-
sel ebaloomulikult suvisel kevadel valitses endiselt palavus. Nelja tema
püsiklienti polnud kodus või ei olnud nad ust avanud.

Kui tema õde Stacey oleks siin olnud, siis oleks ta kehtunud teda tänaseks
löpetama. Ta oleks soovitanud ülejäänud munakarbid kodus külmikusse
panna ja järgmisel päeval uuesti proovida. Kuid need poleks järgmisel
päeval enam nii värsked. Stewie tundis oma munade värskuse üle uhkust.
See eristas neid teistest – selle tõttu olid nad igati väärt hinda, mida ta nende
eest küsis. Tema kliendid ehk ei märkakski vahet. Võib-olla nad ei hoolikski
sellest. Aga Stewie hoolis. Tõtt-öelda ei suutnud ta *lakata* hoolimast.

Ta ohkas vaikselt ja vantsis viimase maja poole.

See paiknes järve kitsaimas kohas. Madalikul. Vaade terrassilt hõl-
mas rohkem muda kui vett. Hall kahekorruseline hoone paistis olevat

kehvas seisukorras ja vajanuks korralikku värvikihti, kuid keegi ilmselt elas seal. Stewie nägi akendes valgust.

Ei tundunud mõistlik oma väikest punast järelveetavat Radio Flyeri kärü betoonastmetest üles vinnata, sestap jättis ta selle trepialamile. Ta võttis ühe munakarbi endaga kaasa, hoides seda käte vahel nagu imikut või midagi muud kallihinnalist.

Ta koputas uksele.

Otsekohe kuulis ta sammude sahinat ja uks lükati laialt lahti. Ukseavas seisis naine, kes oli Stewie palju vanemast öest veidi vanem. Tal olid tuhmlondid juuksed ja ta näis väsinud. Tema näoilme jättis Stewiele mulje, nagu oleks kogu elu talle lihtsalt liiga koormav. Tema sääрте taga varjas end umbes viie-kuueaastane arglik tüdrukuke.

„Värskeid mune, proua?“

„Ma ei vaja mune,“ kostis naine, nagu oleks liig sundida teda ülepea vastamagi. „Ma ostan oma munad turult nagu kõik teisedki.“

„Oi, aga need on palju paremad kui need, mida turul müüakse. Need on värsked. Korjasin ise täna hommikul pesadest. See on suuresti põhjus, mis nad paremaks teeb. Turumunad – kui te teaksite, kui vanad need on, oh, siis ei tahaks te neid enam kunagi osta.“

„Ei loe, kui head sinu omad on,“ ütles naine ja lükkas justkui ärritunult üksiku loki higiselt laubalt. „Loeb see, et ma olen juba mune ostnud, nii et ma ei vaja neid juurde.“

Stewie avas suu, et teda sellegipoolest tänada, ent ei saanudki selleks võimalust.

Naise ja lapse tagant elutoast kõlas vali hää. Vanema naise hää.

„Mina võiksin mune tahta,“ teatas hää. „Kas sa selle peale ei mõelnudki?“

Stewie vaatas naisest ja tüdrukust mööda, kuid ei näinud kedagi.

Siis kaks tema ees seisjat taganesid ja ukseava täitis üks vanem naine – täitis Stewie vaatevälja. Viivuks tundis Stewie tillukest äratundmisjudinat piki selgroogu, nagu näeks ta enda ees tuttavat inimest. Kuid sügaval südamesopis ta teadis, *missugust* tuttavat inimest ta arvas end nägevat, ja seda inimest oli tal täiesti ilmvõimatu näha.

Naine oli lüheldane ja kühmus. Tal oli turjal samasugune küür, nagu tema vanaemalgi oli olnud. Miski naise kasvus ja kujus mõjus talle ääretult tuttavlikult. Kuid siis silmitses ta tähelepanelikumalt naise nägu ja see ei olnud tema vanaema. Loomulikult ei olnud. Tema vanaema oli surnud.

Stewie ei uskunud, et ta surmast päris hästi aru saab. Tema üheistkümneme eluaasta jooksul – või täpsemalt sestpeale, kui ta oli taoliste asjade teadvustamiseks ja mäletamiseks küllalt vana – polnud surm talle kordagi liginenud ega teda lähedalt puudutanud, enne kui Mumma siitilmast lahkus. Sellegipoolest polnud ta enam beebi ja oli ilmaasjadesga piisavalt kursis teadmaks, et neid, kes ära surevad, ei saa enam näha. Mitte kunagi. Nad ei ava ust teispool järve.

Igatahes ei paistnudki naine nii väga Mumma moodi. Tema nägu oli kuidagi kiduram ja hallid juuksed lühikeseks lõigatud.

Aga see profiil. See siluett.

Ja ta *oli* vanaema. Mitte küll tema oma, kuid ikkagi...

„Värskeid mune, proua?“

„Kust ma tean, et need värsked on?“

„Oi, proua, te võite ükskõik kelle käest küsida. Mul on terve linn rahulolevaid kliente täis.“

Naine takseris teda pilukil silmadega. Stewie adus, et ta vist ei meeldi talle, mis oli kummaline. Nad kohtusid ju alles äsja ja ta polnud millegi erakordselt vastumeelsega hakkama saanud.

„No ma ei lähe ju tervet linna läbi käima ja kõigilt küsima, või mis?“

„Ma korjasin need ise täna hommikul. Libistasin käe kanade alla ja võtsin munad välja, need olid veel soojad.“ Ta tegi karbikaane ettevaatlikult lahti ja võttis ühe suure pruuni koorega aarde. Tõstis selle naisele näitamiseks. „Annan hea meelega tasuta näidise,“ ütles ta.

„Seda pole vast vaja. Eks ma võin ühe tosina ikka osta. Tule järgmisel nädalal tagasi ja siis ma annan teada, mida arvan. Kui sul on õigus, siis tunnistan seda ja ostan juurde. Kui sul pole õigus, siis ütlen ka selle otse välja. Palju need maksavad?“

„Neli dollarit tosin, proua.“

Ta nägi naise silmi pärani minemas.

„*Neli dollarit?* See on kübeke kallis, kas sa ei arva? Turul saab tosina kõigest kahe dollariga. Kolmega, kui valida need moodsad, mis pidavat õnnelikumate kanade omad olema.“

„Aga need on siiski palju paremad munad.“

„Sest nad on värsked.“ See polnud küsimus. Naine tundus ütlevat seda mõneti pilkavalt, nagu tögaks poissi kõnealuse seiga nii mitmekordse rõhutamise pärast.

„Ometigi mitte üksnes sellepärast. Ma annan kanadele paremat toitu ja see muudab asja märgatavalt. Suurtes munavabrikutes toidetakse mistahes vana kraamiga. Võimalikult odavalt. Ja vahe on silmaga nähtav. Vaadake ise. Turumunade kollased on kõik kahvatud ja häidised. Vaevu kollast värvi. Nagu siis, kui veri on... kuidas seda öeldaksegi, kui veres on vähe rauda?“

„Aneemiline?“

„Jajah. Just. Kui aga üks *nendest* katki koksata, siis on munakollane ereoranž. Ere. Ja asi pole ainult välimuses. See näitab, et munad on toitainerikkamad. Ja teie ütlesite seda nagu nalja pärast, kuid see pole nali. Õnnelikumad kanad munevad tõepoolest paremaid mune. Kui nad on stressis, siis kahjustab see kõike. Kõiki nende kehafunktsioone.“

„Nojah, võib-olla. Aga *neli dollarit*.“

Stewie hoidis näidist kõrgel. Tema näpud olid natuke räpased ja ta tundis end seetõttu veidi ebalevalt. Ta lootis, et naise kogu tähelepanu koondub ilusale munale.

„Võite näidise võtta,“ lausus ta.

„Ei. Pole vaja. Ma võtan prooviks karbitäie. Üheks nädalaks, nagu ma ütlesin. Las ma toon rahakoti.“ Naine pöördus minekule, kuid seisatas siis. Ja vaatas üle öla tema poole. „Aa, ega need ometi viljastatud pole? Ma jälestan viljastatud mune. Vastik väike täpp... no igatahes on see jõe.“

„Ei, proua. Need ei ole viljastatud.“

„Sa paistad selles üsna kindel olevat.“

„Oo, ma olen väga kindel.“

„Kuidas sa saad nii kindel olla?“

„Sest meil pole kukkesid, proua. Mitte ainumastki. Mu õde töötab maakonnahaiglas öövahetuses. Ta on õenduse intern ega kannata koidutunnil mingit kiremist. Ja kui kukke pole, siis tibusid ei kooru ja nõnda ei *teki* ka mingeid kukki. Niisugune värk on täiesti lollikindel.“

Naine vangutas põgusalt pead, kuid läks siis rahakotti tooma.

Stewie ootas kannatlikult trepil. Ta pööras pead ja vaatas päikest, mis hakkas järve kohal pika kaarega aegamisi loojuma. Siis vaatas ta uuesti avatud ukse poole ja pani näidismuna ettevaatlikult karpri tagasi.

Kui ta pea tõstis, seisis vanaproua lävel ja luges kotist raha välja. Kõik müntides.

„Loodetavasti pole sul midagi peenraha vastu,“ mainis ta.

„Ei, proua. Mul pole selle vastu midagi. Igasuguse rahaga saab ühtemoodi maksta.“

Naine poetas mündid talle pihku. Stewie ei lugenud neid üle, sest ei tahtnud teist kahtlustamisega solvata. Ta lihtsalt pigistas käe raha ümber rusikasse ja ulatas munakarbi.

„Kas sa pole niiviisi ükselt uksele müümiseks liiga noor?“ küsis naine, näol range ja laitev ilme.

Stewie kehtas õlgu. Seda küsiti temalt sageli.

„Ma ei tea, kui vana peab selleks olema, proua.“

„Ma lihtsalt imestan, miks see ülesanne on sinu õlule pandud. Miks keegi teine su perest sellega ei tegele?“

„*Pole* kedagi teist sellega tegelemiseks, proua. Mu vend ei saa. Ta lihtsalt ei tule sellega toime. Ja mu õde töötab öövahetuses õena, nagu juba rääkisin. Pealegi on need tegelikult üldse minu kanad. See tähendab, et nad olid vanaema omad, aga nüüd on minu, sest ma olin ainus, kes soovis nad pärast vanaema surma alles jätta. Nii et see teeb neist minu projekti. Aga ma ei pane pahaks. See meeldib mulle. Mulle meeldivad kanad ja meeldivad inimesed, keda majast majja käies kohtan.“

„Ja su vanemad on nõus, et sa seda teed?“

„Oh, nemad surid juba tükk aega tagasi, proua.“

Ta nägi naise pilku muutumas. See oli nüüd mahedam. Nagu oleks tal kahju, et ta Stewiet karmilt kohtles. Nagu sooviks ta, et poleks nii palju küsimusi esitanud.

„Oi,“ poetas ta. „Nojah, seda on küll kohutavalt kurb kuulda.“

„Pole lugu,“ kostis Stewie. „Ma olin siis alles beebi ega mäleta neid üldse. Arvan, et pole võimalik taga igatseda kedagi, keda sa isegi ei mäleta.“

Ta jättis ütlemata, et mäletab vanaema ja igatseb hirmsasti tema järele. Tõtt-öelda polnud ta seda kunagi kellelegi valjusti välja öelnud. Ta ei püüdnud kordagi sõnades väljendada, kuidas vanaema surm tundus kõrvetava kaotusena igasse tema päeva arme jätvat. Võib-olla osalt põhjusel, et tema arvates oli see sõnadetagi selge. Võib-olla osalt põhjusel, et tal polnud aimugi, millest niisuguse teema puhul üldse alata.

„Mis su nimi on, poja?“ küsis naine.

Tema meelest oli tore, et naine seda küsis. Sest kui teisest mingilgi moel ei hoolita, siis ei vaevuta küsima.

„Stewart Little, proua. Mind kutsutakse Stewieks.“

„Oho! Nagu see hiir.“

„No miks mulle ometi alatasa seda öeldakse?“

„Kas keegi pole sulle siis selgitanud?“

„Mingis mõttes justkui on. Üks ütles, et see on raamat, ja teine, et film. Aga ma pole ühtki sellenimelist raamatut lugenud ja kino ju meie kandis samuti pole. Pealegi ei ole see põrmugi loogiline. Kui ta on hiir, noh... hiirtel ei ole eesnime ega perenime.“

„See on ju väljamõeldud lugu.“